

Вацьковські Казімеж Станіславович, д.е.н, проф., завідувач кафедри інформатичних систем Варшавського технологічного університету «Варшавська політехніка», м. Варшава (Польща)

e-mail: kwackowski1701@gmail.com

контактний телефон: +48607268173

Гордієнко Лариса Юріївна, к.е.н., доц., доцент кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, м. Харків

e-mail: gordienkolarisa@ukr.net

контактний телефон: (050) 557-18-03

Дискусійна група: *Економічна політика України в умовах децентралізації влади та управління*

Модернізація національної стратегії розвитку Польщі 2020

Системні зміни, що відбуваються в Україні, скеровані на досягнення європейських стандартів життя, конкретні показники яких в країнах ЄС конкретизуються у відповідних національних стратегічних документах, які розробляються урядами цих країн.

Для України особливо цікавим є досвід Польщі, яка увійшла до ЄС у 2004 р., накопичив відповідний досвід розробки та реалізації національних стратегій розвитку з урахуванням вимог до цих документів з боку ЄС, в тому числі відповідних стратегічних документів щодо розвитку ЄС.

На сучасному етапі Польща реалізовувала стратегію розвитку країни 2020 [1], яка у 2016 році була змінена з урахуванням нового бачення розвитку країни, результатом чого явився новий стратегічний документ «Стратегія відповідального розвитку до 2020 року (з перспективою до 2030 р.)», прийнятий Радою Міністрів Польщі 14 лютого 2017 року [2].

Стратегія відповідального розвитку, як зазначено в [2], стала комплексною відповіддю як на попередні помилки трансформації, так і на нові виклики, які стоять перед соціально-економічною політикою сучасної держави. Польський уряд на основі досвіду реалізації попередніх варіантів національної стратегії розвитку здійснило трансформаційні зміни парадигми розвитку з орієнтацією на зміцнення і модернізацію польської економіки з тим, щоб зайняти одне з провідних місць на основі підвищення конкурентоспроможності виробів і послуг, пропонованих польськими фірмами.

Цю стратегію відповідального розвитку повинні забезпечити нові інструменти розвитку (фінансові продукти і програми підтримки) для таких пріоритетних сфер, як: міжнародна експансія, індустрії майбутнього, розвиток малих і середніх підприємств, публічно-приватне партнерство, інвестиційне партнерство з органами місцевого самоврядування, розвиток венчурного капіталу в Польщі, рівномірний територіальний розвиток з особливою увагою до спеціальних економічних сфер та інвестиціям в слабо розвинені області.

Ефект, який очікують у Польщі від реалізації стратегії відповідального розвитку, проявиться в зростанні добробуту поляків, а також у зменшенні чисельності осіб, яким загрожує бідність і соціальна ізоляція. Це, на думку уряду Польщі, має призвести до більш швидкої конвергенції доходів поляків до середнього рівня Європейського Союзу (ЄС).

В результаті реалізації стратегічних цілей передбачається поліпшення якості життя громадян, що розуміється як створення дружніх побутових умов, забезпечення відповідної якості професійної освіти, що підвищує кваліфікацію і компетентність громадян, зростання зайнятості та якісне поліпшення робочого місця, поліпшення доступу до інфраструктури, забезпечення відповідного медичного забезпечення, що поліпшує здоров'я громадян, задовільного стану навколишнього середовища і почуття безпеки.

Так, у результаті реалізації цієї стратегії дохід домогосподарств в середньому повинен скласти 76-80% від середнього в ЄС до 2020 року, а до 2030 року має наблизитися до середнього рівня в ЄС, при одночасному прагненні до зменшення диспропорцій в доходах між окремими регіонами [2].

Модернізована стратегія розвитку Польщі 2020 зорієнтована на відповідальний і солідарний розвиток і має на меті визволення підприємництва, винахідливості й продуктивності, що є рисами сучасного капіталізму. У той же час, як підкреслюється у передмові до [2], не існує єдиного рецепту на ефективну й конкурентоспроможну економічну систему.

Стратегія відповідального розвитку 2020 базується на проектному підході. Головною метою проектних дій щодо розвитку країни є створення умов для зростання доходів громадян Польщі при одночасному зростанні єдності у суспільному, економічному, довкільному і територіальному вимірі.

Стратегією передбачається досягнення головної мети на концентрації дій за правничим, інституціональним й інвестиційним характером на трьох цілях:

- 1) безперервному економічному зростанні, що спирається на знання, організаційні дані і досконалість;
- 2) суспільно чутливому і територіально зрівноваженому розвитку;
- 3) результативній державі й інституціях, що служать зростанню та суспільному й територіальному включенню.

В той же час Стратегією передбачено діяльність в межах так званих горизонтальних сфер, що впливають на досягнення її цілей: людському й суспільному капіталі, цифризації, транспорті, енергії, довкілля, національній безпеці.

Стратегія відповідального розвитку 2020 закладає відхід від підтримки всіх сфер/галузей та перехід на індивідуальні пакети для окремих стратегічних секторів, які в майбутньому можуть стати моторами польської економіки.

Модернізована Стратегія 2020 здійснює натиск на розумову реіндустріалізацію, що базується на впровадженні нових цифрових техніко-технологічно-організаційних рішеннях, а також на розвитку нових галузей промисловості, в основу яких покладені цифрові технології, що спроможні до створення надсучасних продуктів.

Ключовим питанням Стратегії відповідального розвитку Польщі 2020 є вирішення завдань соціально-економічної політики без порушення стабільності публічних фінансів. При цьому головним джерелом фінансування стратегічних завдань будуть національні публічні фонди. Крім того, розвиток буде підтриманий фондами ЄС, а також приватними фондами.

Таким чином, Стратегія відповідального розвитку Польщі 2020 є відповіддю на виклики, що стоять перед Польщею у XXI столітті, та має забезпечити тривалий суспільний й територіальний розвиток економіки держави, який приведе до зростання добробуту польських родин.

Список використаних джерел:

1. Strategia Rozwoju Kraju 2020 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.mir.gov.pl/strony/zadania/polityka-rozwoju-kraju/zarzadzanie-rozwojem-kraju/strategia-rozwoju-kraju/>
2. Strategia Na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywa do 2030 r.) [Elektroniczny zasob]. – Tryb dostępu : http://www.SOR_2017_maly_internet_14022017_wstePMM-1.pdf.